

2697

SPRAWOZDANIE

z działalności

V **AKADEMICKIEGO KOŁA T. S. L.**

W KRAKOWIE

za rok 1908.

KRAKÓW 1909.

DRUK W. KORNECKIEGO i K. WOJNARA
pod zarządem Adolfa Nowaka.

5772

SPRAWOZDANIE

z działalności

AKADEMICKIEGO KOŁA T. S. L.

W KRAKOWIE

za rok 1908.

KRAKÓW 1909.

NAKŁADEM AKADEMICKIEGO KOŁA T. S. L.

DRUK W. KORNECKIEGO i K. WOJNARA

pod zarządem Adolfa Nowaka.

Skład Zarządu i Wydziału

wybranych na Walnem Zgromadzeniu w dniu 9/II. 1908 r.

ZARZĄD:

Dziewanowski Zygmunt
przewodniczący.

Czerwiński Sławomir
zast. przew.

Nadolski Jerzy, sekretarz. Lubodziecka Emilia, skarb.
Znatowiczówna Marya, z. sekr. Olędzki Roman, zast. skarb.

WYDZIAŁ:

Starzyński Artur, kierownik sekcji czyt. odczyt.

Szmyd Stanisław, referent sekcji czyt. odczyt.

Oleksy Jan, referent sekcji czyt. odczyt.

Waga Julian, kierownik sekcji ocen.

Marcoin Helena.

Kraszewska Marya, kier. sekcji szkolnej.

Węgrzyniak Izydor, kierownik sekcji oprow.

Stepek Michał, kier. sekcji infor.

Stanilewicz Wacław, kier. podsekcji roln.

Eglau Wacław.

KOMISYA KONTROLUJĄCA:

Rymar Stanisław
przewodniczący.

Fusek Witold

Janowska Natalia

Kolarz Antoni

Sarna Józef

Skład Zarządu i Wydziału

z końcem roku administracyjnego.

ZARZĄD :

Ks. Żak Jan Stanisław
przewodniczący.

Oleksy Jan
zast. przewodniczącego.

Szmyd Stanisław, sekretarz.	Lubodziecka Emilia, skarb.
Nowak Józef, zast. sekr.	Marcoin Helena, zast. skarb.

WYDZIAŁ :

Budzyński Wiktor, kier. sekcji czyt. odczyt.

Fijałkowski Mieczysław, ref. sek. czyt. odczyt.

Sobolewska Ada, ref. sekcji czyt. odczyt.

Chudzyński Władysław, kier. podsekcji rol.

Domaszewski Adam, sekr. sek. czyt. odczyt.

Kuc Henryk, kier. sekcji oprow.

Pfeifer Edmund, kier. sekcji ocen.

Kraszewska Marya, kier. sekcji szkolnej.

Wisz Paweł, kier. sekcji inform.

Garszyńska Natalia, gospodyni.

Budzik Ignacy	Struczowski Romuald
---------------	---------------------

Starzyński Artur	Karpowiczówna Zofia
------------------	---------------------

Chrzanowski Eugeniusz	Siemieński Jacek
-----------------------	------------------

Dąbrowski Jan	Czerwiński Sławomir
---------------	---------------------

Pieniążek Ignacy.

KOMISYA KONTROLUJĄCA :

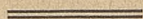
Rymar Stanisław
przewodniczący.

Nadolski Jerzy

Kolarz Antoni

Fusek Witold

Cholewiński Władysław.

Akademickie Koło T. S. L. w Krakowie istnienia swego liczy rok dziesiąty. Stąd też dawno już wyszło z okresu organizowania się, badania terenu pracy, dyskutowania o zadaniach, celach lub kierunku, w jakim praca jego rozwijać się winna. — Każdy, kto bez uprzedzenia obserwował działalność naszego Koła, mógł się przekonać, że nie służymy żadnej partyi, żadnemu stronnictwu, ale, w miarę sił, zdolności, funduszków a zgodnie z hasłem: przez oświatę do dobrobytu, przez oświatę do wolności — dzieliliśmy się wiedzą naszą, na jaką nas stać było, z Braćmi naszymi — z Ludem. O ile zaś w roku ubiegłym Koło odpowiedziało swym założeniom, szczegółowy przegląd tej pracy, objawiający się w działalności poszczególnych sekcji, wykaże.

Ponieważ często odwoływaliśmy się do szerszej publiczności o pomoc pieniężną i odwoływać się w przyszłość musimy, uważamy za odpowiednie sprawozdanie nasze ogłosić drukiem, przedstawić w niem rzeczywisty stan pracy, by każdy mógł się przekonać, jak jego grosz został użyty, lub na co obrócony będzie.

Achillesową piętą Akademickich Kół T. S. L., więc i naszego, jest to, że pracownicy jego, rekrutujący się li tylko z akademickiej młodzieży, nie mogą mu stale i długo czasu i zdolności swych poświęcać; — corocznie, a czasem i częściej Koło musi wyrabiać nowe szeregi pracowników lub kompletować dawniejsze, na co zużywa wiele energii, stąd jego działalność w stosunku do liczby członków jest może mniej wydatną, jakby spodziewać się należało. Pociągamy się jednak tem, że Koło jest dla nas szkołą przyszłej pracy społecznej.

Nim przystąpimy do przeglądu działalności naszej, w imieniu całego Koła składamy szczerze podziękowanie wszystkim tym, którzy bezinteresownie wspierali nas w tej pracy przez udzielanie nam swych rad, fachowych wskazówek, wygłaszanie odczytów na różnych kursach, urządzenie konwersatoryów, a więc WP. prof. Żmigrodzkiemu, prof. dr. Bujakowi, prof. dr. Surzyckiemu, dr. Caro, St. Natansowi, dr. Stafiejowi, dr. Kolankowskiemu — lub przez wygłaszanie odczytów na dochód Koła, jak WP. prof. dr. Lutosławskiemu i innym.

Wszystkim wyżej wymienionym osobom, jak również i tym, które w jakikolwiek sposób okazywały pomoc i życzliwość naszemu Kołu — szczególnie Świątnemu Senatowi naszej Wszechnicy za udzielanie sali na odczyty i posiedzenia Sekcji czytelniano-odczytowej, Towarzystwu Bratniej Pomocy za bezpłatny w Domu Akademickim lokal dla Koła, Towarzystwu „Zjednoczenie“ za oddawanie sal swoich na zebrania i kursy prof. Żmigrodzkiego serdeczne składamy: „Bóg zapłać“.

W sprawach obchodzących całe T. S. L. braliśmy udział przez wysłanie 19 delegatów na Walny Zjazd T. S. L., zwołany do Jarosławia na 6, 7 i 8 września z. r.

Przytem delegaci nasi bywali na posiedzeniach Krakowskiego Związku Okręgowego T. S. L. w ciągu całego roku.

W zbieraniu składki na Dar Narodowy 3 Maja członkowie naszego Koła nie szczędzili czasu i trudów, by przyspożyć T. S. L. funduszków.

Braliśmy jeszcze udział przez delegata w uroczystości poświęcenia sztandaru szkoły T. S. L. imienia Maryi Konopnickiej w Morawskiej Ostrawie.

Na zjeździe Towarzystw Oświatowych Akademickich, który się odbył w Jarosławiu z inicjatywy naszego Koła dnia 5 września, kol. St. Rymar wygłosił odczyt: „Pogląd krytyczny na dotychczasową pracę oświatową i udział w niej młodzieży“, drukowany później w „Przewodniku oświato-

wym“, a z którego odbitkę przeznaczył autor na dochód naszego Koła.

Zjazd ten uchwalił — również na wniosek naszych delegatów — utworzenie stałej Komisji oświatowej, w skład której wchodzić będą delegaci 16 Towarzystw Oświatowych polskiej młodzieży. Będzie to mały Zarząd Główny dla spraw oświatowych w zakresie działania młodzieży.

Nadto Koło, jako Towarzystwo Akademickie brało udział w Zjeździe „Ogniwa“, Związku Towarzystw kształcącej się młodzieży, urządzonym w Krakowie.

Ruch wewnętrzny w Kole objawił się w roku sprawozdawczym przez jedno zwyczajne Walne Zgromadzenie członków i jedno nadzwyczajne, obydwie bardzo liczne, na których po załatwieniu spraw ważniejszej wagi i ocenie dotychczasowej pracy, dokonywano wyborów i uzupełnienia Zarządu. Dla prowadzenia planowej, zgodnej z zadaniami Koła, roboty w Sekcjach, zwoływane były w początku każdego miesiąca zebrania Wydziału, na których kierownicy sekcji zdawali sprawę ze swej działalności i jednocześnie roztrząsano i debatowano nad projektami i zamiarami co do dalszej czynności. Zebrań Wydziału było 9. Dla załatwienia spraw niecierpiących zwłoki zwoływano Wydział 6 razy. Listów odebrało Koło 212, wysłało 626. W ciągu roku przybyło członków 99, wystąpiło 5, wykreślono 224, tak że obecnie Koło liczy 826.

Przechodzimy obecnie do przeglądu działalności Koła w poszczególnych sekcjach.

Na czoło wysuwa się **sekcja czytelniano-odczytowa**.

Ogólny charakter sekcji czytelniano-odczytowej był dwojaki: praca wewnętrzna nad wyrobieniem pracowników oświatowych i właściwa praca na zewnątrz, objawiająca się przez zaopatrywanie czyteln i wypożyczalni w książki i piśma, urządzanie kursów, wygłaszanie odczytów i pogadanek po wsiach między ludem.

Co do pierwszej: oprócz nieraz bardzo cennych uwag i wskazówek praktycznych, jakich udzielali sobie koledzy na zebraniach sobotnich z odbytych odczytów ludowych w różnych okolicach, staraliśmy się przez systematyczne kursy i specjalne odczyty przygotować należycie odczytówców naszych do pracy, do jakiej przystąpić mieli. Uproszony przez nas prof. Dr. Surzycki w 3 odczytach dał słuchaczom dość szczegółowy obraz szkolnictwa rolniczego pod zaborem austriackim, podniósł jego zalety i braki, wskazując, w którym kierunku i jakie reformy koniecznie pójść powinny.

Na kilku zaś dość licznych zebraniach sobotnich urządzane były pogadanki: „O wychodźstwie“ prowadzone przez kolegów Rymara i Sarnę pod kierownictwem Dra Caro.

O wiele godniejszą uwagi jest próba „Kursu dla prelegentów“, który odbył się jak następuje:

12 listopada. „Stan oświaty pod 3-ma zaborami“ p. St. Natanson, obecnych 45.

13 listopada. „Ustawa państwowa i Konstytucja austriacka“, część I., kol. Nowak, obecnych 23.

16 listopada. „Ustawa państwowa“, część II., kol. Nowak, obecnych 24.

17 listopada. „Statut krajowy“, kol. Rymar, obecnych 33.

18 listopada. „Powiat jako jednostka zbiorowa“, p. Dr. Stafiej, obecnych 56.

20 listopada. „Gmina“, prof. Dr. Bujak, obecnych przeszło 100.

23 listopada. „Ustawa konkurencyjna“, kol. Piechowicz, obecnych 17.

24 listopada. „Ustawy szkolne“, kol. Rymar, obecnych 23.

26 listopada. „Towarzystwa rolnicze“, część I., kol. Szmyd, obecnych 20.

27 listopada. „Towarzystwa rolnicze“, część II., kol. Szmyd, obecnych 20.

30 listopada. „Podatki“, kol. Warcholik, obecnych 15.

3 grudnia. „Spółki mleczarskie“, kol. Czuchra.

Chociaż program teoretycznie był niezły, prelegenci, zwłaszcza niektórzy, fachowi znawcy swych działów, jednakże przyznać musimy, nie przyniósł on takich rezultatów, jak oczekiwaliśmy. czy to dlatego, że treść wykładów nie licząc czterech, pięciu okazała się zbyt specjalną, by zatrzymać słuchaczy w przeciągu przeszło dwóch tygodni — czy też dlatego, że, z powodów od nas niezależnych, zmuszeni byliśmy porządek wykładów zmieniać, jak również ogłoszone już odczyty odwoływać — czy to, że „*nemo propheta in sua patria*“ — trudno powiedzieć — dość, że zmniejszająca się liczba słuchaczy dowodziła małego zainteresowania. Wobec tego, zachęcając stale kolegów do czytania popularnych dziełek w obranym przez nich kierunku odczytów ludowych, uważaliśmy za konieczne doprowadzenie do większego porządku i lepszego stanu podręcznej biblioteki dla prelegentów. Nabyto więc przeszło 30 książek, których brak dawał się odczuwać, nie zapominając i o pomijanym dotąd dziale, uwzględniającym potrzeby zaboru rosyjskiego.

Stąd też zaczęto coraz więcej zwracać się do biblioteczki o książki potrzebne. Z zapisanych do katalogu 179 dzieł korzystało 35 kolegów, wypożyczając 153 tomy.

W ostatnim czasie uważaliśmy za potrzebne powołać do życia poza istniejącą pod-sekcją rolniczą pod-sekcje nowe: „pracy wśród kobiet wiejskich“ czyli „niewieścią“ i „medyczną“.

Zwiększająca się liczba członków sekcji czytelniano-odczytowej i różniczkowanie się działalności w niej wymagało koniecznie jakiegoś stałego porządku i podziału w obowiązkach i prawach członków. Zaspokojeniu tej ważnej potrzeby stało się zadość przez ułożenie odpowiedniego regulaminu sekcji, który Wydział zatwierdził, a co znakomicie ułatwi kierownictwo sekcji.

W końcu dodajemy z radością, że zebrania sobotnie nasze w sali uniwersyteckiej Nr. 4, na których oprócz sprawozdań z wyjazdów i uwag nad wygłoszonymi tam od-

czytami urządzamy od czasu do czasu odczyty wzorowe, wzbudzają coraz większe zainteresowanie, tak, że liczba obecnych dochodzi do 60 i więcej nieraz.

Co do drugiej strony pracy w Sekcyi, mianowicie zewnętrznej, odsyłamy czytelnika do tablic umieszczonych na str. 28-37 na których zobrazować chcieliśmy dokładnie działalność naszą. Tutaj nadmieniamy, że odczytów i pogadek na wsi wygłoszono 117 wobec 7500 słuchaczy, nieudanych z różnych powodów było 10. Prelegentów sekcyja liczyła w ciągu roku 62, asystentów zaś 40. Odwiedzili 42 miejscowości; w tym wsi z naszymi czytelniami 38, w których wygłoszono odczytów 86. W przygodnych 12 wsiach było odczytów 31. Lustracyi i wyjazdów dla zbadania terenu działalności i na walne zgromadzenia czytelników samoistnych było 51.

Wiele z wygłaszanych odczytów szczególniej historycznych, przyrodniczych i lekarskich ilustrowaliśmy obrazami świetlnymi. Obecnie posiada Koło drugi bardzo dobry skioptikon*), łatwość zaś wypożyczenia odpowiednich do każdego działu wiedzy przeżroczy z Wypożyczalni Zarządu Głównego T. S. L., da nam możność jeszcze większego urozmaicenia i uprzyświeśnienia wykładów naszym słuchaczom.

Dla zwrócenia uwagi i wzbudzenia większego zainteresowania wśród zebranych na odczycie szczególniej o alkoholu i skutkach pijaństwa, używać się będzie odpowiednich obrazów, rysunków, tablic statystycznych, które w końcu roku nabyliśmy dla Sekcyi. Z odczytów wygłaszanych słuchacze mogą wiele korzystać i korzystają, gdyż prelegenci szczególniejszy nacisk kładą na to, by nawet ściśle naukowe wiadomości podawać w jaknajprzystępniejszej formie. W pogawędkach przed i po odczycie poruszamy różne sprawy żywotne, przyczem zebrani bardzo chętnie głos zabierają.

*) Kosztujący 180 kor. kupiony z ofiar zebranych specjalnie na ten cel przez kol. ks. Żaka.

O odczyty proszą zewsząd, pragną by jaknajczęściej nasi prelegenci, o ile tylko można, ci sami, przyjeżdżali do nich; wobec jednak stosunkowo małej liczby pracowników uczynić zawsze żądaniom słuchaczy zadosć nie byliśmy w stanie.

Urządziliśmy, oprócz odczytów omawianych wyżej „kurs rolniczy“ w Zabierzowie, Woli Justowskiej, Bronowicach Małych i Bronowicach Wielkich. Kurs ten obejmował 6 wykładów wygłoszonych w niedziele i święta w marcu i początku kwietnia. Pora wiosenna bardzo się do tego nadała, gdyż prelegenci mogli obficie swe wywody teoretycznie popierać i wyjaśniać pokazami na polach.

Wykłady urządzone były tylko dla członków Kółek rolniczych. Sam wykład trwał zwykle bez dyskusji i demonstracji 45 minut.

Prelegenci dawali zupełną rękojmię opanowania tematów, gdyż składali się li tylko ze słuchaczy III roku Studium rolniczego. Kursem kierował kol. Stanilewicz.

Korzyści z kursu były widoczne. Byłyby jednak znacznie większe, gdyby niektórym z kolegów nie przeszkodził bliski egzamin w zupełnem wyczerpaniu ułożonego programu, jak w Siedlcu, gdzie tylko 3 wykłady odbyły się, zaliczone przez nas do rubryki — luźnych odczytów — i gdyby nie pewne niedbalstwo paru jednostek, w danej miejscowości, od których zależało liczniejsze uczęszczanie słuchaczy na wykłady, a nawet zła wola, jak w Bronowicach Małych, gdzie wykłady przerwać trzeba było (7/8).

Wykłady odbywały się w tym porządku:

I. W Zabierzowie.

1. Dnia 8 marca. „O uprawie płaskiej i zagonowej, i dostosowaniu jej do rozmaitych gleb“. Preleg. kol. Nowicki, as. kol. Siemieński.

2. Dnia 16 marca. „Kwestya odżywiania się roślin. Nawozy sztuczne i zielone“. Preleg. kol. Orzeszkowski.

3. Dnia 22 marca. „Obornik i gnojowanie“. Preleg. kol. Strzelecki, as. kol. Bochwic.

4. Dnia 29 marca. „O siewie“. Preleg. kol. Dąbrowski, as. kol. Dąbrowska.

Obecnych na wykładach było przeciętnie 24 włośc. (od 15-stu do 45-ciu).

II. W Woli Justowskiej.

1. Dnia 8 marca. „Kwestya odżywiania się roślin. O nawozach sztucznych i ich zastosowaniu“. Preleg. kol. Jurkowski.

2. Dnia 22 marca „Obornik“. Preleg. kol. Stanilewicz, as. kol. Strzelecki.

3. Dnia 25 marca. „Uprawa mechaniczna w zastosowaniu do różnych gleb“. Preleg. kol. Stanilewicz.

4. Dnia 29 marca. „Warzywnictwo“. Preleg. kol. Albrycht.

Obecnych na wykładzie przeciętnie było 14 włościan (od 9-ciu do 20-stu).

III. W Bronowicach Małych.

1. Dnia 8 marca. „Kwestya odżywiania się roślin. Co to jest obornik i jak należy się z nim obchodzić“. Preleg. kol. Stanilewicz, as. kol. Eglau.

2. Dnia 15 marca. „Nawozy sztuczne i zielone“. Prelegent kol. Belina, as. kol. Chudzyński.

3. Dnia 22 marca. „Uprawa mechaniczna roli“. Preleg. kol. Nowicki, as. kol. Jezierski.

Obecnych na wykładzie było przeciętnie 11 włościan (od 7-miu do 15-stu).

IV. W Bronowicach Wielkich.

1. Dnia 8 marca. „Kwestya odżywiania się roślin. O istocie nowozu. Sztuczne i zielone nawozy“. Preleg. kol. Orzeszkowski, as. kol. Belina.

2. Dnia 15 marca. „Obornik i gnojowanie“. Preleg. kol. Surzycki, as. kol. Czapliński.

3. Dnia 22 marca. „Mechaniczna uprawa roli“. Preleg. kol. Dąbrowski, as. kol. Chełmicki.

4. Dnia 25 marca. „Siew“. Preleg. kol. Dąbrowski, as. kol. Chrzastowska.

5. Dnia 4 kwietnia. „O sadownictwie i sadzeniu kapusty“. Prel. kol. Chrzastowska.

Obecnych na wykładzie dzięki opiece p. Szafrąńskiego, było przeciętnie 28 włościan (od 16-stu do 45-ciu).

Czytelnie i wypożyczalnie nasze, których znaczenia, wpływu i pożytku dla ludu nie potrzebujemy chyba dowodzić, rozwijają się na ogół biorąc bardzo dobrze: przeczytano książek w ubiegłym roku z naszych wypożyczalni z górą 30.000 mniej więcej w takiej samej ilości tomów. Gdy zważymy, że po większej części książki te bywają w domach czytane na głos, lub pojedynczo, ale przez wszystkich prawie członków rodziny, a licząc tylko, że trzech, nawet dwóch czytało wziętą z wypożyczalni książkę, to już możemy być dumni z tego, żeśmy tylu braciom naszym podali strawę duchową.

Dążąc konsekwentnie do zogniskowania naszej działalności w bliższych okolicach Krakowa, odstąpiliśmy Kołu Rzeszowskiemu wypożyczalnie we wsiach: 1) Wolicy Paskowej, 2) Budziwoju, 3) Trzebowisku, 4) Tyczynie i 5) Babicy. Uważaliśmy za możliwe i dobre założyć nową czytelnię o samoistnym zarządzie w Morawicy i Brzozie Stadnickiej, zaś czytelnie i wypożyczalnie w 1) Wieńcu, 2) Fałkowicach i 3) Gorzkowie. Do ostatniej książek jeszcze nie wysłało.

Założyliśmy więc nowych czytelni i wypożyczalni 3 stworzyliśmy samoistne czytelnie 2, odstąpiliśmy wypożyczalni 5, a zwinęliśmy 13, uzupełniono 4, zmieniono na wyższy stopień 11 wypożyczalni. Wobec tego dobrze rozwijających się czytelni i wypożyczalni mamy 48. Nieznających bliżej istotnego stanu rzeczy, cyfry powyższe mogłyby przerazić lub co najmniej zadziwić, uważamy więc za potrzebne umieścić tych kilka słów wyjaśnienia o zwinięciu tak wielkiej liczby wypożyczalni — o odstąpieniu bowiem mówiliśmy wyżej. — W ostatnich latach nierównomiernie do wzrostu naszych sił nastąpiło za wielkie rozszerzenie pola oświatowego, po-

wstała nadmierna ilość wypożyczalni i czytelni, a w wielu z nich wkrótce zapanował zastój i bezczynność. Jako przyczyny tego bądź co bądź smutnego faktu uważamy: brak ciągłej jednolitej a umiejętnej opieki nad niektórymi wypożyczalniami, szczególnie znajdującymi się zbyt daleko od Krakowa i stacyi kolejowej — dalej brak bezpośredniego kierownictwa wypożyczalniami na miejscu; często niezycliwe zachowanie się pewnych osób względem czytelni w danej miejscowości, a w paru wypadkach przeoczenia administracyi sekcyjnej jak: pozostawianie tych czytelni w ciągu roku, czasem i dłużej bez nowych ksiąg kontroli, bez zmiany choć w części przeczytanych dziełek.

Czytelnie te w rzeczywistości nie były już czynne w całym ubiegłym roku, a nawet w 1907 a w dwóch czy trzech wypadkach i w 1906.

Zwinięte zostały wypożyczalnie w 1) Liszkach, 2) Frölichowie, 3) Wokowicach, 4) Borzęcinie, 5) Biesiadkach, 6) Szczurowej, 7) Turbi, 8) Szarowie, 9) Nowinach, 10) Pogwizdowie ad Cieszyn, 11) Białobrzegach, 12) Zakrzowie ad Stryków, 13) Zabłociu, 14) Łękach. Dwie ostatnie już nie istniały w 1907 r. i przez pomyłkę tylko były umieszczone w sprawozdaniu.

W niektórych z wymienionych wsi podatniejszych do pracy naszej, działalność wznowimy, lecz wobec braku na razie pieniędzy i odpowiedniej liczby pracowników, sekcya jakiś czas zmuszona będzie poczekać.

Dla zapobieżenia na przyszłość podobnym wypadkom, w roku ubiegłym wszystkie wypożyczalnie i czytelnie, co do których były jakie wątpliwości, zostały zlustrowane, a od 1909 r. postanowiliśmy najsamprzód podzielić czytelnie bliżej siebie leżące na pewną ilość grup (około 15) i ustanowić opiekunów, którzy obowiązani będą często wglądać w działalność swych czytelni, nauczyć prawidłowego kierowania wypożyczalnią, a stykając się częściej z ludźmi w danej miejscowości pojmą lepiej ich potrzeby i w niejednym pomogą im sami; przytem dbać muszą, by tam od-

bywały się według ich uznania najpotrzebniejsze odczyty i pogadanki, co razem doprowadzić powinno do zdobycia zupełnego zaufania, a to uchroni pracę naszą od często niekorzystnych wpływów miejscowych.

Nadto dla wyrobienia odpowiednich kierowników wypożyczalni i czytelni postanowiliśmy urządzić 10 dniowy kurs dla nich.

Myśl kursu dla kierowników czytelni podniesiono już na Wydziale w początku 1908 r. Ponieważ jednak urządzenie takiego kursu pociągnie za sobą wydatek około 500 koron, stąd długo zastanawialiśmy się nad tem, czy Koło może pozwolić sobie na to. Program, ogłoszony w „Przewodniku Oświatowym“, rozesłany do czytelni, oraz odpowiednich instytucji i osób, świadczy o dążeniu naszym nie ograniczającym się li tylko do dania praktycznych wskazówek, ale zmierzającym do wyrobienia rzeczywistych kierowników budzącego się po wsiach życia umysłowego.

Wybitna przewaga pracy naszej na wsi nie pozwoliła rozwinąć szerszej działalności w mieście. Jednakże i w Krakowie, w różnych czasach w Czytelni im. Kilińskiego miewali odczyty koledzy: Fusek, Kielar, Kupczyński, Ogrodziński, Struczowski, Winiarski na tematy przeważnie z działów społeczno-gospodarczego i prawnopolitycznego. Zaś w przytułku dla służących w klasztorze Sercanek kol. Ks. Żak na zebraniach miesięcznych urządzał pogadanki o „Świętych Patronach Polskich“, oraz 4 pogadanki przy obrazach świetlnych o „Jasnej Górze“, o „Ziemi Świętej“ i na temat obrazów Lituanii i Polonii Grottgera.

W Domu Akademickim z 6-ciu chłopakami prowadzono w niedzielę pogadanki naukowe, 2 z nich uczyło się czytać i pisać. Mają też swoją biblioteczkę zaopatrywaną przez Koło.

Nadto Koło prowadziło 2 wypożyczalnie podmiejskie na Zwierzyńcu i Grzegórkach, z których sprawozdania osobne podajemy niżej.

* * *

Spis członków

sekcji czytelniano-odczytowej.

Bączkowski	Jarochowski Z.	Policzkiewiczówna
Belina	Kaschnitzówna	Prüffer
Bimman	Kielar	Rokicki
Bojakowski	Kleniewski	Rymar
Brzozowski	Kosobudzka	Rzepecki
Bujakowski	Król	Sarna
Budzik	Kuc	Seruga
Budzyński	Kuleszyńska	Siemieński
Cholewiński	Kupczyński	Silnicka
Chrzastowska	Leśnikowska	Skotnicki
Chudzyński	P. Lubodziecka F.	Śmietana
Czapliński	Lubodziecka E.	Sobolewska
Cząstka	Machnicki	Stanilewicz
Czerwiński	Muszyński	Starzyński Artur
Dąbrowski	Niedzielski	Strzelecki
Danysz	Niebieszkański	Struczowski
Daszewski	Nowak Józef	Surzycki
Dobrowolski	Nowicki	Szapowska
Domaszewski	Oleksy	Szymański
Drewnowski	Olędzki	Szymankiewicz
Eglau	Olszamowski	Szmyd
Fijałkowski	Orzeszkowski	Takliński
Fusek	Ostromecki	Wisz
Horbacki	Piechowicz	Wyrzykowski
Hubertówna	Pieniążek	Żaczek
Jakubowski	Peretjatkowiczówna	Ks. Żak
Jarochowski B.	Podgórska	Zapolska

Sekcja oprowadzań.

Ostatnie lata dały nam wzmożenie ruchu wycieczkowego do Krakowa z całej Polski. Zrozumiano w społeczeństwie naszym, że wycieczki do Krakowa będą poważnym czynnikiem w narodowym uświadamianiu warstw lu-

dowych. Od samego początku Koło nasze w pracy nad rozbudzeniem i utrwaleniem tego ruchu przyjęło na siebie jedną bardzo ważną rolę — dostarczyło wycieczkom przewodników.

Jeżeli włościanin, który zwiedził dokładnie Wawel i Skalkę, obszedł Rynek i kościoły, przyjrzał się zabytkom i dotknął się trumien królów polskich i wodzów, powie po tem wszystkiem, że jest dumny z przynależenia do wielkiego 20-milionowego narodu, jeżeli on, chłop, ukocha oddać całem sercem tę przeszłość sławną, pomimo, że w niej nie chłop, ale szlachcic występował i powtórzy w końcu z przejściem i wiarą głęboką, że „Polska to jest wielka rzecz“ — to będzie to w znacznej mierze zasługą przewodnika.

Wykształcić dzielny zastęp przewodników, którzyby z nastaniem pory wycieczek (maj, czerwiec i lipiec) oddali się z całym zapalem rzeszom, które tu w Krakowie chcą się „nadyszeć, napić polskości“ — było i jest zadaniem corocznie tworzonej Sekcyi oprowadzań w Kole Ak. T. S. L.

Obok jednak strony historycznej trzeba, aby przewodnicy wycieczek opanowali stronę estetyczną naszych zabytków. Pod tym względem oddaje nam prof. Michał Żmigrodzki nieocenione usługi mając od kilku już lat na naukowych posiedzeniach Sekcyi oprowadzań wykłady o sztuce polskiej ze szczególnem uwzględnieniem zabytków Krakowa.

W r. sprawozdawczym 1908 Sekcja oprowadzań rozpoczęła swą działalność z końcem stycznia w liczbie 14 członków. Kurs przygotowawczy pod kier. prof. Żmigrodzkiego. Odbyszał on się w miesiącu lutym i marcu i liczył 7 posiedzeń, oraz 3 wycieczki naukowe do Muzeum Narodowego, dokąd dzięki uprzejmości dyr. p. Koperzy mieli członkowie wstęp bezpłatny, do kościoła Maryackiego i na Wawel. Tych czternastu kolegów (Bańkowski, Chomiński, Kielar, Kuc, Kupczyński, Seruga, Skiciński, Szmyd, Zakrzewski, Węgrzyniak, Doberski, Fusek, Gałęcki, Nadolski, koleż. Przygodzka i ks. Żak) — czekała praca niemała.

Ruch wycieczkowy doszedł w r. 1908 do niebywałych rozmiarów. Najlepiej wykaże to zestawienie liczby wycieczkowców z trzech ostatnich lat:

W r. 1906	oprowadziła sekcja Koła	. .	3.750 osób
W r. 1907	„ „ „	. .	2.500 „
W r. 1908	„ „ „	. .	10.000 „

W czasie roku szkolnego t. j. od 1 maja do 22 lipca oprowadziła nasza sekcja 44 wycieczki liczące razem 6.222 osób, które bawiły w Krakowie przez 76 dni.

Wycieczki wakacyjne nie były tak dobrze zorganizowane, dlatego liczby dokładnej uczestników podać nie można, to pewne, że wynosiła ona do 4000 osób.

Zaproszenia do oprowadzania wycieczek w pierwszym okresie (maj — lipiec) otrzymywaliśmy przeważnie od Sekcyi wycieczek ludowych krajowego Związku turystycznego, która to sekcja usiłowała ująć w swe ręce przyjmowanie wycieczek ludowych i szkolnych.

Od tegoż Związku otrzymaliśmy 38 wycieczek liczących 3055 uczestników.

Poza Związkiem Turystycznym przyjmowaniem wycieczek zajmowało się Koło Asnyka T. S. L. a także w paru wypadkach Akad. Koło T. S. L.

Niektóre wycieczki zasługują na specjalne wymienienie, bądź ze względu na wielką liczbę uczestników, bądź ze względu na pietyzm, z którym oglądały pamiątki naszej chwały. Do nich należą wycieczki: jasielska, zorganizowana przez znakomitego kierownika wycieczek ludowych p. Gruszeckiego, łańcucka, która wraz z innemi równocześnie bawiącemi w Krakowie wycieczkami urządziła Henrykowi Sienkiewiczowi serdeczną owację, dalej wycieczka przemysłańska, wycieczki z zaboru pruskiego i w. i.

Wszystkie te wycieczki wracały wzmocnione na duchu i umocnione w wierze w sprawę narodową, a zarazem z postanowieniem, że na przyszły rok sprowadzą ze swych okolic kilkakroć liczniejsze rzesze. Wprawdzie urzędowa działalność sekcyi została zamkniętą na ostatniej wycieczce po

znańskiej 22 lipca — z powodu wyjazdu z Krakowa kolegów, mimo to jednak ruch luźnych, ale bardzo licznych wycieczek ludowych odbywał się w dalszym ciągu. Dla tych to wycieczek przeważnie z Królestwa polskiego, które nie zgłaszały się jednak ani do Związku Turystycznego, ani do T. S. L., utworzył członek sekcji zostający przez wakacje w Krakowie ks. Jan St. Żak z kilku kolegów tj. „pogotowie“, które w każdą niedzielę służyło żądnym słowa niezorganizowanym wycieczkom tak w Muzeum narodowym, jak i na Wawelu.

Do tych, którzy korzystali z tego „pogotowia“ należeli także sokoli polscy z państwa niemieckiego, którzy po zlocie w Szczakowej przybyli do Krakowa. Za szczere zajęcie się nimi dostaliśmy wyrazy uznania w urzędowych pismach „Związku Sokołów polskich w państwie Niemieckiem“ i „Wydziału V okręgu (zachodniego)“.

W połowie sierpnia przybyła wielka 1300 uczestników licząca wycieczka, której uczestnicy rekrutowali się z okolic od Stryja aż po Łańcut. Dla oprowadzenia tej niezwyklej wycieczki przybyli z całą gotowością członkowie sekcji do Krakowa z prowincyi.

Oto nasza działalność w r. 1908. W czasie największego ruchu przekonać się było można, że jednak zastęp ukwalifikowanych przewodników jest za szczupły, wskutek czego nieraz za wielkie grupy przypadają poszczególnym przewodnikom, wycieczki za często na nich przypadają, zaznem następuje przemęczenie i zniechęcenie do pracy.

Aby te braki na przyszłość usunąć postanowiliśmy pracę przygotowawczą jak najwcześniej rozpocząć i w możliwie licznym komplecie. Usiłowaniom naszym przyszedł w pomoc prof. Żmigrodzki nadawszy swoim wykładom — które w poprzednich latach dawały tylko szereg najważniejszych informacji z zakresu sztuki Krakowa — charakter systematycznego kursu naukowego. Posiedzenia naukowe Sekcji rozpoczęły się już w listopadzie 1908 r. i trwać będą do marca, poczem nastąpią wycieczki naukowe.

Sekcja w obecnym składzie przedstawia się następująco :

Kuc Henryk, przewodniczący.

Członkowie:

Antoniewiczówna	Martynowski Wiktor
Bańkowski Piotr	Nadolski Jerzy
Bogusz Józef	Oleksy Jan
Budziak Jan	Peretjatkowiczówna Wanda
Ciernak Jędrzej	Pitułka Jan
Czerwiński Sławomir	Polek Jan
Dąbrowski Jan	Półtorak
Długowski Stanisław	Rappaport Edmund
Drewnowski Karol	Skoczylasówna Marya
Dziurlikowski Józef	Śmietana Stanisław
Fritzówna	Stefański Tomasz
Gałęcki Włodzimierz	Struczowski Romuald
Kaschnitzówna Wanda	Szmyd Stanisław
Klawe Janina	Szymankiewicz
Klimowiczówna Marya	Trytek
Kociołek Franciszek	Ks. Żak Jan
Kupczyński Tadeusz	

Sprawozdanie sekcji szkolnej.

W bieżącym r. sekcja szkolna powiększyła znacznie zakres swego działania. — Na mocy uchwały Wydziału Koła z dnia 19 listopada 1908 r. przystąpiono do założenia kursów dla dorosłych analfabetów na Grzegórkach i Zwierzyńcu. Jednakże prace w tym kierunku podjęte nie przyniosły pożądanego rezultatu; zdołano jedynie zorganizować na Grzegórkach kurs dla chłopców umiejących czytać i pisać. Kurs ten ma za zadanie zaznajamianie chłopców z historią Polski w formie pogadanek.

Teren działania sekcji rozszerzył się i w tej mierze, że uchwałą tegoż posiedzenia Wydziału przystąpiono do zorganizowania ochronek dla dzieci uczęszczających do szkół.

Po długotrwałych zabiegach udało się nam wreszcie uzyskać pozwolenie od Rady szkolnej miejskiej na założenie ochronek w 5-ciu szkołach miejskich.

Ochronki te mają cele filantropijne i ideowe.

Filantropijne — bo pragniemy dzieciom najbiedniejszym, pozbawionym opieki udzielać pomocy w odrabianiu lekcji, które one w domu mieć nie mogą.

Ideowe — bo przewodnią myślą prowadzenia ochronek: wyrabianie poczucia narodowego, kształcenie serc i charakterów.

Środki do tego celu wiodące: pogadanki na tle historycznym z uwydatnieniem przedewszystkiem bohaterskich momentów dziejowych — pogadanki etyczne na podstawie opowiadań z życia dzielnych ludzi, wybitnych charakterów, wreszcie w czasie rekreacji zabawy. Na wiosnę projektowane są wycieczki w okolice Krakowa i zwiedzanie tegoż zabytków.

Dyżury w ochronkach trwają od godz. 2 $\frac{1}{2}$ —5 — pierwsza godz. poświęcona na odrabianie lekcji, następne na pogadanki i zabawy.

Dotychczas funkcjonuje tylko jedna ochronka w szkole im. św. Wojciecha — z dniem 15 stycznia będą czynne pozostałe ochronki t. j. 4. Trudności z prowadzeniem ochronek są znaczne, jednak mamy nadzieję, że zostaną one pokonane i że praca nasza w ochronkach będzie szerszą.

Jak w roku ubiegłym tak i w tym prowadziliśmy szkołę dla analfabetów w Podgórzu w szkole im. Tad. Kościuszki.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje 2 półrocza: półrocze II. r. szkoln. 1907/8 i półrocze I. r. szkoln. 1908/9.

W II. półroczu r. szkoln. 1908/9 zapisanych do szkoły uczniów było 118. W liczbie tej było 20 rzemieślników, 6 wyrobników 13 służących bez zajęcia, 97 robotników. Byli oni podzieleni na 2 kl. a 4 oddziały. Do I kl. uczęszczali początkujący analfabeci w liczbie 26. Do kl. II. umiejący

już czytać i pisać. Ci wprawiali się w pisaniu ortograficznym, w rachunkach, słuchali pogadanek z historii Polski, geografii i przyrody. Podzieleni byli na 2 oddziały. Do oddziału A uczęszczali chłopcy w liczbie 63 — do oddziału B dziewczęta w liczbie 16.

Poza lekcjami, które odbywały się w niedzielę i święta od godz. 3—5 po połudn. uczniowie zwiedzili Muzeum narodowe, Muzeum techn.-przemysłowe.

Zakończenie r. szkoln. 1907/8 odbyło się dnia 29-go czerwca. Pilniejszym uczniom rozdano nagrody w liczbie dwudziestu kilku książeczek.

Rok szkolny 1908/9 rozpoczął się dnia 8-go listopada.

Ilość zapisanych uczniów wynosi 108. W tej liczbie uczniów było wyrobników 11, rzemieślników 8, służących 7, bez zajęcia 34, robotników 48. Byli podzieleni na 2 klasy: I. kl. (oddział A dla mężczyzn i oddział B dla kobiet) i II. kl. o 2 oddziałach, analogicznie pod względem nauki do II. klasy poprzedniego półrocz.

Szczegółowy skład klas i frekwencja uczniów przedstawia się następująco:

W półroczu II. roku szkolnego 1807/8.

Klasa	Ilość uczniów zapisanych	Mężczyzn	Kobiet	W wieku	Przeciętna ilość na lekcji
I A	26	26	—	16—42	16
I B	13	—	13	16—49	7
II A	63	63	—	9—16	45
II B	16	—	16	10—15	12
Razem	118	89	29	—	—

W półroczu I. roku szkolnego 1908/9 :

Klasa	Ilość	Mężczyzn	Kobiet	W wieku	Przeciętne frekwencye
I A	19	19	—	17—42	13
I B	9	—	13	15—49	5
II A	63	63	—	9—16	52
II B	17	—	16	10 —15	15
Razem	108	82	29	—	—

Sekcja ocen.

Sekcja ocen jest również ważnym działem pracy oświatowej. Dać kierownikom czyteln i bibliotek wskazówki, jakie książki się nadają do czytania, jakie są najodpowiedniejsze — to cel i zadanie sekcji. Biblioteka wtedy posiada pewną wartość, jeżeli ma dobre i odpowiednio dobrane książki — w przeciwnym zaś razie — chybia celu. Do dania tych wskazówek, w postaci ocen, pomieszczanych w „Przewodniku Oświatowym“, w pierwszym rzędzie powinni być powołani specjaliści i ludzie mający do czynienia z oświatą ludu. Koło Akadem. takich ludzi ma bardzo mało. Ale mimo to udało mu się szeregować pewną ilość kolegów i koleżanek, którzy zaofiarowali Kołu swe usługi.

Że praca była owocną wskażą niniejsze cyfry : na ogólną liczbę ocenionych przez T. S. L. książek w roku sprawozdawczym około 300 — 68 ocen przypada na Koło Ak. Dotychczas wydrukowano 48 ocen. Dział literatury pięknej był najliczniej reprezentowany — 30 dzieł; z historii i geografii 10; 8 rolniczych; a reszta należy do — varia.

Sekcja informacyjna w roku ubiegłym z braku spraw wchodzących w zakres jej działania była nie czynną.

Sekcja finansowa.

Koło nasze należy do Kół, rozwijających największą działalność oświatową na wsi — opiera się jednak na żywiole tak słabym ekonomicznie jak studenci Uniwersytetu.

Zwłaszcza członkowie naszego Koła nie należą wcale do zamożnych, pochodząc w większości z warstw ludowych nie mogą więc ani swemi wkładkami, które wpływają do tego nieregularnie, ani samemi ofiarami pieniężnymi zapewnić choćby w pewnej poważniejszej części egzystencji Koła.

I dlatego w miarę, jak wzmagająca się działalność Koła Ak. T. S. L. wymagała coraz to większych nakładów pieniężnych, musiał Zarząd Koła rozglądać się nad przysparzaniem coraz to nowych źródeł dochodu. W końcu postanowił Wydział Koła z początkiem roku 1906 utworzyć osobną sekcję, której jedynym zadaniem byłoby stałe przysparzanie funduszy dla Koła.

Od samego początku sekcja ta stała się najruchliwszą w wewnętrznej pracy Kołowej, a zajmowała się rozsprzedając mark T. S. L., pocztówek i innych wydawnictw Zarządu Głównego T. S. L. rozdawanych w komis poszczególnym Kołom z rabatem wynoszącym $33\frac{1}{3}\%$.

W dalszym ciągu sekcja zajmowała się wydawaniem kartek swoim nakładem, sprzedażą cukierków, urządzeniem odczytów w Uniwersytecie na dochód Koła, wycieczek itd.

Wszystkie te źródła dochodu uwzględniała sekcja w r. 1908, stosownie jednak do zmieniających się okoliczności, do jednych przykładła większą wagę, do innych mniejszą. Poważną pozycję w dochodzie Sekcji stanowi dochód 1.394 kor. 05 hal. ze sprzedaży cukierków. Tutaj zaznaczyć trzeba jedną zmianę na lepsze. Gdy dotychczas Sekcja sprzedawała cukierki, czekoladki, pierniki i ciastka pochodzące z fabryk wiedeńskich, to w r. 1908 wobec hasła bojkotu towarów niemieckich, uwzględniała w znacznej mierze wyroby krajowe.

Na to źródło dochodu w ostatnich jednakże czasach nie można już wiele liczyć, ponieważ inne Koła zaczęły

na tem polu z nami konkurencyę, a także w niektórych szkołach wydano ze strony władz zakaz sprzedaży cukierków.

Wobec tego Sekcyja postanowiła ze zwiększoną siłą niż dotychczas rozszerzać wydawnictwa tak Zarządu Głównego T. S. L., jak swoje własne, a nawet brać w komis wydawnictwa z firm prywatnych.

Ponieważ w poprzednich latach wydane kartki dwugroszowe z aforyzmem z „Idei Polskiej“ zostały wyczerpane, przystąpiła Sekcyja do wydania nowych z aforyzmami Asnyka, Ujejskiego, Krasickiego. Fredry i Małeckiego. Kartki te dano w znacznej ilości w komis sklepom, czego dawniej nie czyniono, stąd nakład obecny niedługo będzie rozprzedanym. Również nowością jest nawiązanie stosunków z firmą p. Niemojowskiego we Lwowie, od którego wzięliśmy wielką ilość kartek świątecznych oraz innych kartek z reprodukcjami dzieł naszych artystów, jak np. Grottgera, oraz papierów listowych w wielkim wyborze. W ostatnich znowu dniach wzięliśmy w komis wspaniałe wydane kartki nakładem p. Czarneckiego. Ażeby dać możność kupującym odróżnić te wydawnictwa prywatne, z których dochód jednakże płynie na nasze cele oświatowe. wybijamy na tych kartkach pieczętkę z literami A. K. T. S. L.

W ten sposób spodziewamy się, że, (gdy sprzedawanie tych wszystkich wydawnictw pójdzie jeszcze rażniej) tego-roczna kwota 513 kor. 90 gr. w dochodzie z wydawnictw — w przyszłym roku znacznie się zwiększy.

Obok tych stałych źródeł dochodu Sekcyja starała się wyzyskać każdą okoliczność stosowną, a więc: na wiecach akademickich i na Zjeździe „Ogniwa“ urządzała bufety, które łącznie przyniosły: 304 kor. 34 gr. dochodu; przed świętami Wielkiejnocy Sekcyja postarała się, by kilkunastu kupców ofiarowało procent ze sprzedanych towarów z kilku dni przedświątecznych, za co Koło firmy te reklamowało w swoich afiszach. Czysty dochód z tego przedsiębiorstwa wynosił 204 kor. 5 hal. Przed uroczystością 3-ciego maja, Sekcyja przyczyniła się do upowszechnienia iluminacyi kart-

kowej przez to, że członkowie jej chodzili od domu do domu sprzedając nalepki na okna. Procent z tej sprzedaży szedł na Koło dając nam wcale pokaźną kwotę 301 K. 44 gr. W Zielone Świątki Sekcja nasza zajęła się urządzeniem wycieczki na wielką skalę do Bielan galarami.

W czerwcu urządziliśmy festyn w parku Jordana, który przyniósł nam czystego dochodu 266 K 91 gr.

W październiku odbył się odczyt prof. Lutosławskiego w Uniwersytecie p. t. „Religia indywidualisty“.

Jak w dwóch latach poprzednich, tak i w r. 1908 wysłaliśmy grupy ze św. Mikołajem w odwiedziny do grzecznych dzieci w dniach 5 i 6 grudnia. Urządziliśmy nawet to przedsiębiorstwo na większą skalę niż w latach poprzednich, gdyż w pierwszym dniu zamiast 2 grup wyruszyło ich 4, a w następnym 3. Dochód z tego przedsiębiorstwa wynosił 420 K, a na czysto 162 K 16 groszy. Kwota 420 K jako dochód brutto jest stanowczo za małą w stosunku do rozmiarów przygotowań i ilości grup. Przyczynę stosunkowo małego dochodu przypisać należy niepomysłnemu dla nas faktowi, że przed samym 5 grudnia zostali zmuszeni ustąpić koledzy, którzy w sprawie najlepiej się orientowali, z powodów od nich niezależnych, a zastąpili ich koledzy młodzi, nie biorący dotychczas udziału w tego rodzaju przedsiębiorstwach.

Pozatem poważną rubrykę w rozchodach Sekcyi na urządzenie św. Mikołaja stanowiło sprawienie nowych kostiumów dla aniołów, wskutek czego dochód netto jest nieproporcjonalnie mały do dochodu brutto.

Przy sposobności św. Mikołaja mimowoli nasuwa się na myśl, jak nieproduktywny, chociaż usprawiedliwiony koniecznością jest dotychczasowy sposób zbierania funduszków na akcyę oświatową naszego Koła. Ażeby zdobyć od publiczności krakowskiej pewną kwotę stosunkowo drobną, Sekcja przez dwa tygodnie zaprzęta czas kilkunastu kolegom i koleżankom, wydaje 257 K 87 na cele przygowaw-

cze, a rezultatem tego całego 'zachodu' jest 162 K 16 groszy dochodu.

Wobec tego z wielkiem zadowoleniem należy przywitać fakt zbierania składek podczas obchodu rocznicy 29-go listopada, wyłącznie na cele Akad. Koła T. S. L. Składka ta zbierana poraz pierwszy w niniejszym roku sprawozdawczym przyniosła nam poważną kwotę 570 K, która w całości mogła być użyta na bezpośrednie cele oświatowe, a nie dopiero po odtrąceniu 60% na koszty przygotowania.

	a) Miejscowość. b) Ost. poczta. c) Stacja kolei. d) Powiat.	Przewodniczący Sekretarz	Rok założenia, rodzaj biblioteki, ilość dzieł	Ilość, czł. przech. książek	Utrzymanie czytelni, lokalu
1	a Bogucice b } c } Wieliczka d }	Jan Krysa Józef Michalik	15. VII. 1906 anormalna 260	46 701	83'04 K 30.— „
2	a Brzóza sta- dnicka b Żołyńia, c d Łańcut	Antoni Buszta Maciej Stopyra	16. XII. 1908 anormalna 96	— —	— w kółku roln. bezpłatnie
3	a Czarnochowice b } c } Wieliczka d }	Franciszek Skoczowski	27. IV. 1902 anormalna 351	30 90	38'56 K 24.— „
4	a Morawica b Babice c Mydlniki d Kraków	Antoni Bobak Leopold Bürner	15. II. 1908 anormalna 332	45 2500	48.— K
5	a } b } Przeciszów c } d } Myślenice	Wojciech Plewniarz Stanisław Opałka	15. X. 1907 anormalna 173	89 950	114'92 K
6	a) Radomyśl b) c) Zbydniów d) Tarnobrzeg	Eugeniusz Piekarczyk Michał Geneja	27. III. 1901 anormalna 233	63 275	164'04 K 70.— „
7	a b c Trzebinia d Chrzanów	Głuch Kazi- mierz Jaśko	anormalna 115	48 1200	49.— K 48.— „
8	a Żabno b c Radomyśl d Tarnobrzeg	Wiktor Stefan Gębula	15. VIII. 1903 III. 252	56 613	20.— K za zimę —

Czasopisma	Odczyty, ilość słuchaczy, prelegent, asystenci
Ojczyzna Słowo polskie Wiadomości codzienne	9. II. Wpływ literat. na kulturę człowieka. 18. Bujakowski. 16. II. Tadeusz Kościuszko. 43. Bujakowski. 3. V. Konstytucja 3-go Maja. 11. Stanilewicz. 15. XI. O Turcji. 12. Rzepecki. 22. XI. Powstanie listopadowe. (Obrazy świetlne). 60. Sobolewska. { Oleksy Policzkiewiczówna Leśnikowska 8. 12. Stan Kośc. w zab. rosyjs. po powst. stycz. 120. Ks. Żak. { Rappaport Olszawowski.
Przyjaciół ludu Przewodnik Kółek rolniczych	10. II. Autonomia a uprzemysłowienie Galicji. 13. Kupczyński. 15. III. Pasorzyty ludzkie. 30. Starzyński. 17. V. Konstytucja 3-go Maja. (Poświęcenie sztandaru straży ochotniczej). 300. Mienicki — Kielar. 25. X. O handlu świńmi. 18. Śmietana. 29. XI. O powstaniu listopadowem. 19. Mienicki. Uwaga: Lustrowano d. 25. X. Klimowiczówna.
Nowiny Nowości Ilustrowane Ojczyzna Przyjaciół ludu Nowa Reforma Prawda Postęp Przewodnik Kółek roln. Wiadomości codzienne	16. II. Zielone nawozy. 25. Orzeszkowski. 23. II. Kółka rolnicze i gwałty pruskie. 60. Szymd. 1. III. Nasza historia porozbiorowa. 43. Kielar. 8. III. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach. 50. Starzyński. 15. III. Stosunki polsko-litewskie. 40. Wyżykowski — Sarna. 25. III. O położeniu w Król. polskim. 26. Dżewanowski. 29. III. Historia porozbiorowa. 350. Szymd — Żurkowski. 5. IV. Piastowie i Jagiellonowie. 100. Oleksy — Żurkowski. 9. V. Konstytucja 3-go Maja i jej znaczenie. 25. Nowak. 31. V. Co to jest naród. 16. Czerwiński. 8. XI. O Kościuszcze. 12. Kupczyński — Szpakowska. 22. XI. Stan Kościół w zaborze rosyjskim. 110 Ks. Żak. Uwaga: Lustrowano d. 8. XI. Szymankiewicz
Przyjaciół Ludu Prawda Ojczyzna Wiadomości Codzien.	12. I. Uprzemysłowienie Galicji. 203. Kielar. 27. I. O powstaniu styczniowym. 60. Oleksy. 16. II. Znaczenie domów ludowych w walce z ciemnotą i alkoholizmem. 100. Fusek. 1. III. Uprawa pszenicy. 100. Dąbrowski — Stanilewicz. 22. III. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach. 46. Starzyński. 5. IV. O nawozach naturalnych. 100. Stanilewicz. 10. V. O konstytucji 3 Maja. 200. Niebieszczański. 17. V. Uprawa roli. 50. Daszewski. 31. V. Uprawa roli. (Ciąg dalszy). 170. Daszewski. 14. VII. O celach i zadaniach Kółek roln. 84. Sarna — Oleksy. 15. XI. O stosunkach przemysłowych w Galicji. 40. Król. Cholewiński. 29. XI. O powstaniu listopadowem. 120. Kaschnitzówna — Król.
Nowa Reforma, Wiek Nowy, Nasz Kraj, Ojczyzna, Głos Narodu, Gazeta niedzielnia, Gazeta narodowa, Postęp.	Odbyło się przedstawienie amatorskie „Wesela podlaskiego”. Uwaga: Czytelnia od kwietnia do listopada zamknięta. Lustrowano d. 14. VI. i 14. XII.
Rola. Tygodnik Chrzanowski, Prawda, Wiadom. Codzienne	8. III. Gwałty pruskie. 12. Szymd. Uwaga: Lustrowano d. 15. XI.
Kurier Lwowski, Ojczyzna, Przyjaciół ludu, Przewodnik Kółek rolniczych, Gazeta Lwowska, Nowości ilustro- wane.	Uwaga: Lustrowano 14. VI. i 14. XII. W podanej liczbie 252 książek mieści się 127 książek miejscowych.

	a) Miejscowość b) Ost. poczta c) Stacja kolej. d) Powiat	Kierownik jego zajęcie	Rok założenia, rodzaj biblioteki, ilość dzieł	Ilość czytelników prze- czytanych książek	Czytel- nia mie- ści się
1	Buczyna Chrostowa c) Bochnia	Jan Matus sekret. gminy	25. III. 1904 III. 123	20 200	w lok. kierown. czytelni
2	a) Kostrze b) Dębniaki d) Kraków	Wojciech Ru- dnik kierownik szkoły	3. IV. 1904 I. 100	56	w szkole
3	a) Meszna Opacka b) Tuchów c) Tarnów d) Tarnów	Jan Bień rolnik	6. XII. 1903 anormalna 122	29 529	w lok. kierown.
4	Młodochów Gawłuszowice Jaślany Mielec	Józef Bik sekret. gminy	6. V. 1906 anormalna 151	30 165	w domu wójta
5	Mikuszowice b) Biała c) Biała d) Biała	Michał Kaleta kierow. szkoły	28. VI. 1907 anormalna 106	—	u kier. szkoły
6	a) Mogiła b) Mogiła c) Kraków d) Kraków	Michał Samiec rolnik	21. VI. 1904 II. 116	20 263	w lok. kier.
7	Mydlniki Łobzów Mydlniki Kraków	Szczep. Karcz rolnik	4. III. 1906 III. 117	19 258	w Kół. rolnicz.
8	a) Pogwizdów b) Bochnia c) Bochnia d) Bochnia	Wawrzyn. Ku- rek, organista	5. IX. 1904 anormalna 165	70 2955	w dom. prywat. P. Czyża

Czasopisma	Odczyty, ilość słuchaczy, prelegenci, asystenci
Ojczyzna, Przyjaciół Ludu. Nowa Re- forma	10. V. Kwestya ruska 8. Seruga. 17. V. Cele i zadania Kółka rolniczego 17. Sarna. 15. XI. Co to jest naród 25. Struczowski. Budzik.
Ojczyzna	<i>Uwaga 1.</i> Lustrowano w Listopadzie. <i>Uwaga 2.</i> Ilości tomów przeczytanych nie podano w sprawozdaniu.
Ojczyzna, Przewo- dnia Kółek rolnicz.	<i>Uwaga.</i> Lustrowano.
Prawda, Ojczyzna, Rola	<i>Uwaga.</i> Lustrowano 15. XII.
—	<i>Uwaga. 1.</i> Jest wypożyczalnią, lecz nie funk- cjonowała. <i>Uwaga. 2.</i> Lustrowano w grudniu.
Ojczyzna, Obrona Ludu	<i>Uwaga. 2</i> odczyty wypadkowo nie doszły do skutku.
Ojczyzna	12. IV. Piastowie i Jagiellonowie. 150. Hubertówna. (Obr. światłne) Oleksy. 26. IV. Królowie elekcyjni i dzieje porozbior. (obr. światł). 100. Oleksy Czastka. 10. V. Konstytucya 3-go Maja 24 Czastka. 29. XI. O powstaniu listopadowem. Muszyński.
Przewodnik Kółek roln. Gazeta niedz. Ojczyzna	27. I. o powstaniu styczniowem. 40. Kuć. 22. III. Przyszła reforma wyborcza do Sejmu a potrzeby kraju. 26. Kupczyński. 17. V. O Konstytucyi 3-go Maja 30. Muszyński. 6. XII. O Kooperatywach 18. Śmietana. 20. XII. O Kasach Reiffeisena. 50 Śmietana. <i>Uwaga:</i> Lustrowano d. 15. XI.

	a) Miejscowość b) Ost. poczta c) Stacja kolej. d) Powiat	Kierownik jego zajęcie	Rok założenia, rodzaj biblioteki, ilość dzieł	Ilość czytelników prze- czytanych książek	Czytel- nia mie- ści się
9	a) Przytkowice b) Kalwarya c) Lencze d) Wadowice	Jan Koziół rolnik	22. II. 1906 II. 110.	28 559	w Kółk. rolnicz.
10	d) Radziszów b) Skawina c) Podgórze	Maciej Okarmus rolnik	8. XII. 1906 anormalna 127	150	w Kółk. rolnicz.
11	a) Siedlec b) Chełm c) Bochnia d)	Ignacy Dziur- dzia, rolnik	21. III. 1906 anormalna 104	55 616	w Kółk. rolnicz.
12	a) Targowisko b) Kłaj c) Bochnia d)	Antoni Samek rolnik, wójt	18. III. 1906 anormalna 104	16 177	u Ign. Słod- kiego bezpłat.
13	a) Wieniec b) Chrostowa c) Kłaj d) Bochnia	Klementyna Chrobakówna nauczycielka	29. VI. 1908 I. 110	70 110	w domu prywatn. Jana Za- gola
14	a) Wola Ba- torska b) Niepołomo- mice c) Podłęże s) Bochnia	Szymon Wę- gliński nauczyciel	22. XI. 1907 78	16 78	w Kółk. rolnicz.
15	a) Zborówek b) Gdów c) Wieliczka d)	Jan Augusty- nowicz rolnik	21. I. 1903 I. 102	— —	w lokal. kierow.
16	a) Zielonki b) Kraków c) d)	Błażej Binczy- cki, rolnik	22. III. 1903 II. 126	9 24	w lokal. kierow.

Czasopisma	Odczyty, ilość słuchaczy, prelegenci, asystenci
Nowy Dzwonek, Przewodnik Kółek roln., Ojczyzna	19. I. Kasy Reiffeisena. 38. Piechowicz. 9. III. Rządy austriackie w Galicji. 25. Kupeczyński. 25. III. Co to jest oświata i jej znaczenie w naszym ży- ciu społecznym. 25. Oleksy. 10. V. O Konstytucji 3-go Maja. Olęcki. 15. XI. O Pokarmach roślinnych i nawozach. 35. Fijał- kowski. 29. XII. O Powstaniu listopadowem 30. Jarochowski Z.
Prawda	25. III. Wychodźstwo polskie. 70. Wyrzykowski. 8. XI. Ubezpieczenie bydła. 130. Rymar. 8. XI. O zjawiskach przyrody 40. Kasch- nitzówna. 29. XII. O powstaniu listopadowem 110. Ta- kliński.
Ojczyzna, Przewo- dник Kółek roln.	9. II. Wpływ domów ludowych na oświatę. 40. Fusek. 15. III. O nawozach pomocniczych. 30. Jurkowski-Szmyd. 25. III. O oborniku i jego przechowywaniu. 24. Surzycki. 29. III. Mechaniczna i płaska uprawa roli. 35. Stanilewicz. 10. V. Konstytucja 3-go Maja. 50. Wolfenburger. 15. XI. O życiu roślin. 70. Ostrowski. 29. XII. O powstaniu listopadowem 40. Pieniążek. <i>Uwaga.</i> Lustrowano w listopadzie.
Ojczyzna	<i>Uwaga.</i> Lustrowano 10. XII.
Ojczyzna	17. V. Potrzeba oświaty. 40. Oleksy. 24. V. Piastowie i Jagiellonowie. 100. Hubertówna (obrazy świeł.) Oleksy. 29. VI. Potrzeba czytelników ludowych. 30. Cholewiński Oleksy. 29. XI. O Powstaniu listopadowem 50. Szymankiewicz. <i>Uwaga.</i> Lustrowano.
Ojczyzna, Prawda	O ciałach niebieskich 3 wykłady wygłosił P. Węgliński. O ziemi 2 wykłady. P. Węgliński. O parze P. Węgliński. O chowie drobiu P. Wójtowicz, naczelnik stacyi. O przeróbce skórek z królików. P. Wójtowicz. <i>Uwaga.</i> Lustrowano w grudniu.
—	17. V. O Konstytucji 3-go Maja. Gałęcki. <i>Uwaga.</i> Z powodu braku nowych książek czytelnia była nieczynną. Czasopism w sprawozdaniu nie podano.
Prawda, Przyj. Ludu. Prawo Ludu, Obrona Ludu, Rola, Nowa Reforma,	—

Wypoży-

	a) Miejscowość b) Poczta. c) Stacja kolejowa d) Powiat.	Kierownik jego zajęcie.	Rok założenia, rodzaj biblioteki, ilość dzieł	Ilość czytelników, przeznaczonych książek.
1	a) Bielany b) Zwierzyniec c) d) Kraków	Wincenty Łabędź rolnik	4. III. 1906 III. 100	43 590
2	a) Biskupice b) c) d)		I. st.	
3	a) Bystra b) Wilkowice c) d) Biała	—	—	—
4	a) Czechowice b) c) d) Bielsko	Herog nauczyciel	— III. —	—
5	a) Czechowice na Lipowcu b) c) d) Bielsko	—	— IV. —	—
6	a) Damienice b) Bochnia c) d)	Helena Wroniewiczowa nauczycielka	29. XI. 1803. II i I 260	42 30
7	a) Fałkowice b) Gdów c) d) Wieliczka	Marya Bergelówna nauczycielka	1. I. 1908 anormalna 206	40 860
8	a) Gaik Brzezowa b) Dobczyce c) d) Wieliczka	Stanisław Czerwiński obywatel ziemski	4 VIII. 1907 anormalna 170	114 495
9	a) Kłaj b) Bochnia c) d)	Antoni Konieczny rolnik	15 XI 1907 anormalna 1907	45 360

czalnie.

Mieści się wypożyczalnia	Odczyty, ilość słuchaczy, prelegenci, asystenci.
w domu prywat.	8. III. Jak powiększyć mleczność krów. 5. Szmyd.
	U w a g a: Sprawozdania nie nadesłano.
—	U w a g a: Z powodu uieporozumień z Kołem bialskim wypożyczalnia nie funkcydowała; książki były zabrane przez to Koło.
—	U w a g a: Sprawozdania nie nadesłano.
—	U w a g a: Sprawozdania nie nadesłano.
w mieszkaniu kierowniczk	Co słyszał u nas i w świecie. 100. Warcholik.
w szkole	22. III. O działalności czyteln i wypożyczalni. 42. Sarna. Szmyd. 10. V. Konstytucja 3-go Maja. Kuc. 8. XI. O nawozach sztucznych. 46. Chudzyński. Fijałkowski. 8. XI. Alkohol i jego skutki. 46. Budzyński. Siemieński. 22. XI. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach. 70. Starzyński A. 22. XI. Pogadanka rolnicza. 80. Fijałkowski. U w a g a: Lustrowano dnia 8. VI.
w domu prywatnym bezpłatnie.	17. V. O Konstytucji 3-go Maja. 30. Wodziczko. 22. XI. (w Karnatce) O powstaniu listopadowem. Kuc. U w a g a 1. Wypożyczalnia podzielona na 5 części u różnych włościan w Brzozowej, Karnatce, z przysiółkami: Burletką i Targoszyną. U w a g a 2. Czasopisma: Przewodnik Kółek Rol., Ojczyzna.
u Jana Koniecznego bezpłatnie.	10. V. O Konstytucji 3-go Maja. 60. Kleniewski. 22. XI. Sytuacja w Królestwie Polskiem. 35. Drewnowski. 29. XI. O powstaniu listopadowem. 50. Kupczyński. 13 XII. O alkoholu i skutkach pijaństwa. 17. Budzyński. 13. XII. Pogadanka zapoznawcza oraz „Opowiadanie o formowaniu się skorupy ziemskiej”. (Kobiet i dziewcząt 15) Zapoiska. Kaschnitzówna.

	a) Miejscowość. b) Poczta. c) Stacja kolejowa. d) Powiat.	Kierownik, jego zajęcie.	Rok założenia, rodzaj biblioteki, ilość dzieł.	Ilość czytelników, książek przeczytanych.
10	a) Kobierzyn b) c) Podgórze d)	W. Kański kierownik szkoły	28. I. 1906. I. i II. 206	90 982
11	a) Kosocice b) c) Podgórze d)	W. Borzęcka nauczycielka	15. IV. 1908 1 100	—
12	a) Krzemienica b) Gawłuszowice c) Jaślany d) Mielec	kierownik szkoły	6. V. 1906 anormalna 161	65 222
13	a) Kunice b) Gdów c) Wieliczka d)	Andrzej Sałęga kierownik szkoły	przyjęto od koła im. Słowackiego w r. 1907 453	32 638
14	a) Lednica Niemiecka b) c) Wieliczka d)	J. Uhl ofic. sąd.	12. XII. 1906 anormalna 125	12 178
15	a) Leszna Dolna b) c) d)	—	1. VIII. 1904 I —	—
16	a) Milówka b) Wojnicz c) Bogumiłowice d) Brzesko	Stanisław Korman kierownik szkoły	6. V. 1906 1 100	48 1854
17	a) Mytarz b) c) d) Jasło	—	13. IV. 1904 anormalna —	—
18	a) Płaza b) c) Chrzanów d)	Stanisław Głowacki rolnik	9. IV. 1899 II 256	74 226
19	a) Podgórze b) c) d)	Marya Kraszevska słuchaczka filo- zofii	1906 anormalna 140	78 4788
20	a) Podłęże b) c) d) Bochnia	Fr. Wójtowicz nacz. stacyi.	23. XI. 1907 anormalna —	—
21	a) Wiśnicz Mały b) c) Bochnia d)	—	18. III. 1900 II —	—
22	a) Zakrzów b) c) Wieliczka d)	Al. Czupryna kierownik szkoły	26. II. 1905 1 100	—
23	a) Zarzeczce b) Strumień c) Bielsk d)	Michał Olszewski kierownik szkoły	28. V. 1904 II 101	46 680
24	a) Zdrohec b) Radłów c) Bogumiłowice d) Brzesko	Wojciech Kuczek rolnik	19. IX. 1899 II 104	60 764

Mieści się wypożyczalnia	Odczyty, ilość słuchaczy, prelegenci, asystenci.
W szkole.	15. XI. O roślinie. 8. Olecki. Skotnicki. U w a g a. Lustrowano dnia 15. XI.
W szkole.	U w a g a I. Z powodu długiej nieobecności kie- rowniczki oraz zaginięcia księgi kontroli, danych co do ilości czytelników i książek wyp. niema. U w a g a II. Lustrowano dnia 3. V. i 10. XII.
W szkole.	U w a g a. Lustrowano dnia 15. XII.
W szkole.	
W mieszkaniu kierownika.	10. 5. O Konstytucji 3-go Maja. Wisz.
—	U w a g a. Sprawozdania jeszcze nie nadesłano.
W mieszkaniu kierownika.	10. V. Konstytucja 3-go Maja. 140. Budzyński. 17. V. O alkoholu i skutkach pijaństwa. 80. Budzyński. U w a g a. Lustrowano w kwietniu.
—	U w a g a. Sprawozdania jeszcze nie nadesłano.
W domu gminnym.	
W szkole im. T. Kościuszki.	
—	U w a g a. Sprawozdania jeszcze nie nadesłano.
—	U w a g a. Sprawozdania rocznego jeszcze nie nadesłano.
W szkole.	U w a g a. Lustrowano w listopadzie.
W mieszkaniu kierownika.	U w a g a. Czasopisma: Ojczyzna, Dziennik Cie- szyński, Nowa Reforma.
W mieszkaniu kierownika.	Odczyty były wygłaszane przez byłego nauczyciela Stanka, tematów nie zaznaczono. U w a g a. Lustrowano 24. XI.

Po za czytelniami i wypożyczalniami Akad. Koła prelegenci nasi miewali pogadanki i odczyty w miejscowościach, gdzie nie posiadamy placówek stałych. Do tej liczby należą:

I. Bronowice Wielkie: 3 lutego. Uprzemysłowienie Galicyi, Kielar. — 3 II. Hodowla nierogacizny, p. Szafrąński. — Kurs rolniczy, patrz str. 11.

II. Chrzanów: 14 kwietnia. Historia polska (przy obr. świetl.), Wojas.

III. Jaworzno: 13 kwietnia. Historia polska (przy obr. świetl.), Wojas.

IV. Jeleń: 9 kwietnia. Historia polska (przy obr. świetl.), Wojas. — 11 kwietnia. Historia polska (przy obr. świetl.), Wojas.

V. Koscielniki: 15 marca. O Kółkach rolniczych, Szmyd. — 10 maja. Konstytucja 3 maja, Wyrzykowski, Bieniecka. — 29 listopada. Powstanie 1831, Cholewiński, Brzostowski.

VI. Krzyszków: 15 marca. Alkohol i jego skutki, Dobrowolski.

VII. Łapczyca: 3 maja. Konstytucja 3 maja, Seruga. — 15 listopada. Historia polska w obrazach świetl.), Śmietana, Pieniążek.

VIII. Mietniów: 32 listopada. O spółkach włościańskich, Śmietana.

IX. Szczakowa: 25 marca. Historia Polski przed rozbiorami, Szmyd. — 25 marca. Historia Polski po rozbiorach, Rymar.

X. Stara Huta: 10 czerwca. Historia polska (przy obr. świetl.), Wojas.

XI. Tarnów: 29 listopada. O powstaniu listopadowym, obecnych 1000 (przeszło), Czerwiński.

XII. Winiary: 17 maja. Uprawa roli, Stanilewicz. — 13 grudnia. O oborniku i jego przechowaniu, Czapliński.

XIII. Wola Justowska: Kurs rolniczy, patrz str. 11.

XIV. Zabierzów: Kurs rolniczy, patrz str. 11.

I. Bezpłatna wypożyczalnia książek na Grzegórkach.

Wypożyczalnia książek na Grzegórkach mieści się w szkole. Liczy 266 dzieł w 304 tomach. Książki wypożyczano w niedzielę między 10 a 12 godz. rano z wyjątkiem wakacyj.

Czytelników w tym roku było 106, przeważnie młodzież różnego wieku i tak: od 10 do 15 lat było 62, od 15 do 20 było 28, a od 20 wyżej 16.

Według zajęcia było:

dzieci szkolnych	59
studentów i uczenic	23
czeladników i robot.	19
starszych osób	5

Czytelnicy w ciągu roku zgłosili się po książki 687 razy i wypożyczyli 1493 tomy.

Zaznaczyć trzeba, że liczby nie podają bezwzględnie ruchu książek w wypożyczalni, bo każda prawie książka wypożyczona czytana była przez kilka osób. Więc w rzeczywistości ruch książek był znacznie większy niż cyfry wskazują.

W tym roku wiele książek zniszczonych z wypożyczalni, jużto usunięto jako nieużyteczne, jużto dano do oprawy, a na ich miejsce Koło uzupełniło wypożyczalnię w części nowemi książkami.

Kierowniczką wypożyczalni

Janina Grzybińska

słuch. filozof.

II. Bezpłatna wypożyczalnia książek na Zwierzyńcu.

Wypożyczalnia, założona 7 lutego 1904 r. mieści się w domu gminnym, gdzie ma oddany na swój wyłączny użytek jeden pokój, zimą opalany (na mocy uchwały Rady gminnej z roku 1903).

Książki wypożycza się w każdą niedzielę od godziny 1—3 po południu.

Posiedzeń niedzielnych było 51.

Wypożyczono 4440 czytelnikom 7013 tomów.

Maximum; $\frac{15}{3}$ 158 czytelnikom 215 tomów.

Minimum: $\frac{13}{9}$ 25 czytelnikom 40 tomów.

Średnio na jednym posiedzeniu wydano 81 czytelnikom 138 tomów.

Średnio jeden czytelnik w ciągu roku wypożyczył 80 tomów.

Zapisanych w przeciągu bieżącego roku było 350 czytelników.

2. Z wypożyczalni korzystają przedewszystkiem dzieci 61% i młodzież 24%, mniej dorośli 15%.

Według zatrudnienia najwięcej było dzieci szkolnych 64%, następnie robotników, studentów i uczniów szkół średnich, rolników i służby.

3. Wypożyczaniem zajmowało się 12 ludzi wyłącznie tylko miejscowych.

4. Wypożyczalnia liczy obecnie 586 dzieł w 668 tomach. W roku 1908 przybyło 115 dzieł w 133 tomach wartości 134 kor. 72 hal. Ubyło zaś z powodu zniszczenia 35 dzieł w 36 tomach. Nadto sprawiono 60 tomów kosztem 27 kor. 28 hal.. inne wydatki, natury administracyjnej wynosiły 4 kor. 56 hal.

Książki częściowo zakupiono za fundusze Akadem. Koła TSL., częściowo zaś pochodzą one z darów czytelników i osób prywatnych.

Gorące podziękowanie i prawdziwa wdzięczność należy się przedewszystkiem W. Pani Józefie Gebauer, która od założenia wypożyczalni do dziś dnia stale zaopatruje w książki naszą wypożyczalnię, umożliwiając przez to jej istnienie i rozwijanie się.

Nakoniec serdecznie dziękuję wszystkim, którzy zajmowali się wypożyczaniem książek.

Tadeusz Łazarski
kierownik wypożyczalni.

Sprawozdanie Kasy głównej za rok 1908.

Saldo z roku 1907 249 K 46 h.

D o c h ó d :

Wkładki	430 K — h.	
Dary i puszki	1018 „ 19 „	
Sekcja finansowa	1678 „ 19 „	
Subwencye	50 „ — „	
Inne dochody	196 „ 01 „	
	<u>3372 K 39 h.</u>	3372 K 39 h.
		<u>3621 K 85 h.</u>

R o z c h ó d :

Sekcja czyt. odczyt.	2093 K 80 h.	
Sekcja szkolna	177 „ — „	
Sekretaryat	491 „ 14 „	
Sekcja oprowadzań	6 „ — „	
Saldo na rok 1909	853 „ 61 „	
	<u>3621 K 85 h.</u>	

Em. Lubodziecka, skarbniczka.

Zgodność z książkami stwierdza Komisya kontrolująca:

Przewodniczący:
Stanisław Rymar.

Członkowie:

Antoni Kolarz
Władysław Cholewiński

Jerzy Nadolski
Witold Fusek

Sprawozdanie Sekcji finansowej.

A. Dochody:

Saldo z roku 1907	K. 120-71
Ciasta, cukierki	1394-05
Wydawnictwa	513-90
Bufety	304-34
Papierosy	32-47
Afisz wielkanocne	204-05
Nalepki T. S. L.	301-44
Wycieczka statkiem	964-37
Odczyt dra Lutosławskiego	143-40
" św. Mikołaja	454-—
Losy T. S. L.	5-—
Inne	49-22
Razem	K. 5474-54

I. Dochody i wydatki.

Cukierki	K. 1178-38
Wydawnictwa	312-69
Bufety	111-23
Papierosy	25-96
Afisz wielkanocne	56-10
Wydatki odczytowe	68-58
Nalepki T. S. L. (3-ci Maj)	133-32
Wycieczka statkiem	621-23
Deficyt „Wieczoru śmiechu“	173-13
Kupno kasy sekcji	21-50
Wydatki „Festynu“	682-34
Inne	119-37
Wydatki Mikołaja	292-84
Przelano do Kasy głównej	1678-19
Razem	K. 5474-54

A. Stan czynny:

Towarem:	K.
a) Cukierki	39-91
b) Wydawnictwa	918-53
c) Papierosy	1-56
Wierzytelność	450-58
Razem	K. 1419-98

II. Bilans sekcji finansowej.

Dług: Zarząd główny T. S. L.	K. 206-67
Związek okręg. T. S. L.	5-—
Drukarnia Literacka	57-—
Koziańskiego	55-—
Firma S. W. Niemojowskiego	97-15
" Natela	53-10
Razem	K. 478-92
Czysty majątek sekcji	K. 941-06

B. Stan bierny:

H. Marcoin, kierowniczka sekcji.

Zgodność z księganii stwierdza Komisya kontrolująca.

Stanisław Rymar, przewodniczący.

Członkowie: Antoni Kolarz, Władysław Cholewiński, Witold Fusek, Jerzy Nadolski.

Sprawozdanie kasowe

sekcji czytel.-odczytowej.

Wydatki:

Książki dla bibliotek ludowych	815 K 41 h.
Koszta wyjazdów prelegentów	684 „ 61 „
Introligator	183 „ 30 „
Czasopisma dla czyteln. wiejskich	96 „ 20 „
Administracja	54 „ 60 „
Wydatki na skioptikon (w tem mieści się 53 K za 6 zasłon do okien)	72 „ 52 „
Książki do biblioteki prelegentów	26 „ 22 „
Korespondencye	17 „ 98 „
Nagrody dla analfabetów	10 „ 40 „
Kurs rolniczy	29 „ 80 „
Tablice Weichselbauma	5 „ 20 „
Inne	6 „ 84 „

Razem . . . 2003 K 08 h.

Dochód wynosił 2093·80

Rozchód 2003·08

Zwrot do K. Gł. 90·72 K

Sprawozdanie kasowe

sekcji szkolnej.

Wydatki:

Obsługa po szkołach	93 K — h.
Przybory pisemne	5 „ 74 „
Książki	18 „ 48 „
Słodczyce na św. Mikołaja	20 „ — „
Afisze	20 „ — „
Wstępy do Muzeum Narodowego	4 „ 70 „
Nafta	11 „ 20 „
Inne	2 „ 32 „

Razem . . . 175 K 44 h.

Dochód wynosił 177— K

Rozchód 175·44 „

Zwrot do K. Gł. 1·56 K

Sprawozdanie kasowe Sekretaryatu.

Wyasygnowano z Kasy głównej . . . 491 Kor. 44 hal.

R o z c h ó d:

Za druki	122	„	—	„
Korespondencya	12	„	02	„
Wydatki kancelaryjne	11	„	15	„
Obsługa lokalu	27	„	74	„
Naprawa i powiększenie inwentarza . .	74	„	36	„
Za skioptikon	100	„	—	„
Koszta podróży delegatów na Zjazd TSL.	15	„	—	„
Koszta podróży delegata na uroczystość poświęcenia sztandaru szkoły T. S. L. w Morawskiej Ostrawie	20	„	—	„
Prenumerata Przewodnika oświatowego	10	„	50	„
Zarządowi Głównemu za druki	49	„	15	„
Datki	9	„	—	„
Wkładka do Tow. płat. podatn. . . .	2	„	—	„
Inne	27	„	81	„
Przelano do Kasy Głównej	10	„	71	„

491 Kor. 44 hal.

R o k	Przewodniczący	Liczba członków	I l o ś ć			Dochód	Rozchód
			czytelni i wypoż.	odczytów	kursów dla analif.		
1899	Kol. Ł. Puszet	107	1	—	—	208·—	50·80
1900	" Fr. Buiak	104	5	15	1	1905·10	1831·32
1901	" W. Bolewski	120	8	—	1	491·84	251·30
1902	" W. Broniewski	513	14	27	1	1256·69	609·38
1903	" Alf. Winiarski	490	25	54	1	2799·52	2279·80
1904	" T. Buła	502	42	118	3	1680·10	1265·09
1905	" A. Nowak	631	51	108	2	1554·47	1050·15
1906	" J. Sarna	657	68	274	1	5048·83	4932·95
1907	" J. Sarna " L. Ostromecki	956	65	136	1	7696·93	6426·76
1908	" J. Dziewanowski " ks. J. St. Żak	826	48	117	1	7418·20	6564·61

SPROSTOWANIA.

Na str. 10	w VIII wierszu od góry	— 135	zamiast 117
„ X	„ „ „	— 39	„ 42
„ XI	„ „ „	— 25	„ 38
„ XII	„ „ „	— 103	„ 86
„ XII	„ „ „	— 14	„ 12
„ XIII	„ „ „	— 32	„ 31
Na str. 14	w XX „ „ „	opuszcz.	Bronowice Małe.

„ „ 29 w rubryce Trzebini opuszczono :
29. XI. O powstaniu listopadowem. Machnicki.

Na str. 33 w rubryce Targowiska opuszczono :
9. II. Stosunek Polaków do Rusinów w Gal. 90. Oleksy.
15. III. Co to była pańszczyzna. 23. Czerwiński.
29. III. Obornik. 65. Strzelecki.
10. V. Obchód 3-go maja. 22. Kupczyński.
15. XI. Stan narodu pod moskalem po 63 r. 100 przeszło. Kol. ks. Żak. Niedzielski.
29. XI. O powstaniu listopadowem. Sikora.

Na str. 33 w rubryce Zielonek opuszczono :
22. XI. O geografii ekonomicznej 30. Struczewski.
29. XI. Powstanie listopadowe. 30. Trajdos.

Na str. 42 w „dochodach“ winno być :
Wycieczka statkiem 985·59 K
Festyn 964·37 „
Z obch. św. Mikołaja 454·— „

W „wydatkach“ winno być :
Cukierki 178·39 K
Wydawnictwa 312·66 „
Papierosy 25·66 „

Na str. 45 w rubryce roku 1908 — 135 zamiast 117.
